

660

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 23 maja 2008 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007—2013

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 oraz z 2008 r. Nr 98, poz. 634) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007—2013, zwanej dalej „pomocą”, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej „umową”.

§ 2. 1. Pomoc jest przyznawana na operację związaną z:

- 1) funkcjonowaniem lokalnej grupy działania, zwanej dalej „LGD”, lub
- 2) nabywaniem umiejętności i aktywizacją
— o których mowa w art. 63 lit. c rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1698/2005”.

2. Pomoc jest przyznawana, jeżeli operacja:

- 1) jest zgodna z lokalną strategią rozwoju, zwaną dalej „LSR”;
- 2) nie będzie finansowana z udziałem innych środków publicznych, z wyłączeniem przypadku współfinansowania ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z ustawą

z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.²⁾);

- 3) będzie realizowana w nie więcej niż czterech etapach w każdym roku, a jej zakończenie i złożenie wniosku o płatność ostateczną, będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych wypłacaną po zrealizowaniu całej operacji, nastąpi do dnia 31 grudnia roku, na który pomoc jest przyznawana, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r.

§ 3. 1. Pomoc przyznaje się w formie refundacji kosztów:

- 1) określonych w załączniku do rozporządzenia, w zakresie:
  - a) kosztów bieżących (administracyjnych) LGD,
  - b) realizacji badań dotyczących obszaru objętego LSR,
  - c) informowania o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD,
  - d) szkolenia pracowników LGD, członków zarządu LGD oraz członków rady albo innego organu LGD, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005, zwanych dalej „organem decyzyjnym”,
  - e) realizacji wydarzeń promocyjnych lub kulturalnych związanych z obszarem objętym LSR, realizacją LSR oraz działalnością LGD,
  - f) aktywizowania społeczności lokalnej,
- 2) poniesionych od dnia, w którym została zawarta umowa
— zwanych dalej „kosztami kwalifikowalnymi”.

2. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także podatek od towarów i usług (VAT), uiszczany w związku z poniesieniem kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, na zasadach określonych w art. 71 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 1698/2005.

3. W przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2, poniesione przez wnioskodawcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześ-

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

niej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.

4. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007—2013, zwanego dalej „Programem”, dla jednej LGD stanowi iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, na obszarze objętym LSR, według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r., ustalonej na podstawie wyników informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami w sprawie trybu i form ogłaszania, udostępniania i rozpowszechniania wyników informacji statystycznych, i kwoty 29 zł.

5. Koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, poniesione przez LGD w okresie realizacji Programu, przekraczające 15 % sumy zrefundowanych kosztów kwalifikowalnych wszystkich operacji, objętych opracowaną przez nią LSR i zrealizowanych w tym okresie w ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21—23 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwanej dalej „ustawą”, nie są kosztami kwalifikowalnymi.

§ 4. 1. Postępowanie w sprawie przyznania pomocy prowadzi właściwy organ samorządu województwa.

2. Załatwianie spraw związanych z przyznawaniem pomocy, w tym dokonywanie czynności w ramach postępowania w sprawie przyznania pomocy, z wyłączeniem spraw, o których mowa w § 12 ust. 1, może być dokonywane przez upoważnionych przez właściwy organ samorządu województwa pracowników urzędu marszałkowskiego albo wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną, zwaną dalej „samorządową jednostką”.

3. W przypadku udzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 2, samorządowej jednostce, właściwy organ samorządu województwa podaje informację o udzieleniu takiego upoważnienia na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego.

§ 5. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się raz w roku, w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, na który ma być przyznana pomoc, przy czym pierwszy wniosek o przyznanie pomocy składa się wraz z wnioskiem o wybór LGD do realizacji opracowanej przez nią LSR, złożonym zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007—2013.

2. LGD składa wniosek o przyznanie pomocy bezpośrednio w urzędzie marszałkowskim albo samorządowej jednostce samorządu województwa, na obszarze którego znajduje się siedziba LGD.

3. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy potwierdza się na jego kopii. Potwierdzenie zawiera datę złożenia wniosku oraz jest opatrzone pieczęcią urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki i podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.

§ 6. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, nadany LGD;
- 2) nazwę, siedzibę i adres LGD;
- 3) opis operacji;
- 4) plan finansowy operacji;
- 5) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
- 6) oświadczenia lub zobowiązania LGD dotyczące pomocy;
- 7) informacje o dołączonych do wniosku załącznikach.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się dokumenty niezbędne do przyznania pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o przyznanie pomocy.

3. LGD informuje właściwy organ samorządu województwa, w formie pisemnej, o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem o przyznanie pomocy, niezwłocznie po ich zaistnieniu.

§ 7. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie został złożony w terminie, pomocy nie przyznaje się, o czym właściwy organ samorządu województwa informuje LGD, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

2. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy nie wskazano adresu LGD i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy zawiera inne, niż określone w ust. 1 i 2, nieprawidłowości lub braki, właściwy organ samorządu województwa wzywa LGD, w formie pisemnej, do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Jeżeli LGD, pomimo wezwania do usunięcia nieprawidłowości lub braków, o których mowa w ust. 3:

- 1) nie usunęła w terminie żadnych nieprawidłowości lub braków, właściwy organ samorządu województwa nie przyznaje pomocy, o czym informuje LGD, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy;
- 2) usunęła w terminie nie wszystkie nieprawidłowości lub braki, właściwy organ samorządu województwa wzywa LGD, w formie pisemnej, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. Jeżeli LGD, pomimo wezwania do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków, nie usunęła ich w terminie, pomocy nie przyznaje się, o czym właściwy organ samorządu województwa informuje LGD, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

6. Przepisów ust. 3 i 4 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

7. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez LGD w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, chyba że zmiany te wynikają z wezwań.

§ 8. 1. Wniosek o przyznanie pomocy rozpatruje się w terminie 2 miesiące od dnia jego złożenia, a w przypadku pierwszego wniosku o przyznanie pomocy — od dnia, w którym został dokonany wybór LGD do realizacji opracowanej przez nią LSR zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007—2013.

2. W przypadku nierozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy w terminie, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ samorządu województwa zawiadamia LGD o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia tego wniosku, nie dłuższy niż 14 dni.

§ 9. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy, właściwy organ samorządu województwa wyznacza niezwłocznie LGD, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku gdy osoba reprezentująca LGD nie stawiała się w wyznaczonym terminie w celu zawarcia umowy albo odmówiła jej podpisania, pomocy nie przyznaje się, chyba że osoba reprezentująca LGD zawarła umowę w innym terminie:

- 1) uzgodnionym z właściwym organem samorządu województwa przed upływem terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, albo
- 2) wyznaczonym przez właściwy organ samorządu województwa, nie dłuższym niż 21 dni od dnia oznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku nieprzyznania pomocy na podstawie ust. 2, właściwy organ samorządu województwa informuje o tym LGD, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

§ 10. 1. W razie uchybienia terminu wykonania przez LGD określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, właściwy organ samorządu województwa, na prośbę LGD, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli LGD:

- 1) wniosła prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
- 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełniła czynności, dla której określony był termin;
- 3) uprawdopodobniła, że uchybienie nastąpiło bez jej winy.

2. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.

§ 11. 1. Wezwanie LGD do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez LGD tych czynności.

2. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, termin rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania tych wyjaśnień lub opinii, także w związku z zajściem nowych okoliczności, o czym właściwy organ samorządu województwa informuje na piśmie LGD.

§ 12. 1. Umowę zawiera się na formularzu opracowanym przez samorząd województwa, zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i udostępnionym na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki.

2. Poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy umowa zawiera w szczególności zobowiązania LGD dotyczące:

- 1) osiągnięcia celu operacji, a w przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach operacji — również jego zachowania przez okres 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej;
- 2) niefinansowania realizacji operacji z udziałem innych środków publicznych, z wyłączeniem przypadku współfinansowania ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych;
- 3) ograniczeń lub warunków w zakresie:
  - a) przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,
  - b) sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą— do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej;
- 4) umożliwienia przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej;
- 5) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej;
- 6) informowania właściwego organu samorządu województwa o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy.

3. Umowa zawiera również postanowienia dotyczące warunków i sposobu pozyskiwania przez właściwy organ samorządu województwa od LGD danych, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 ustawy.

4. Zmiana umowy w zakresie zobowiązań beneficjenta, o których mowa w ust. 2:

- 1) pkt 1 i 2, jest nieważna;
- 2) pkt 3, może być dokonana w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności.

§ 13. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez LGD zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezapłacony (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez właściwy organ samorządu województwa.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową osoba reprezentująca LGD podpisuje w obecności upoważnionego pracownika urzędu marszałkowskiego lub samorządowej jednostki.

3. Weksel wraz z deklaracją wekslową składa się w urzędzie marszałkowskim albo w samorządowej jednostce, w dniu zawarcia umowy.

§ 14. 1. Środki finansowe z tytułu pomocy wypłacone na warunkach określonych w umowie, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli LGD:

- 1) zrealizowała operację lub jej etap, w tym poniosła związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie;
- 2) zrealizowała lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentowała zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowanych z tym związanych.

2. W przypadku gdy LGD nie spełniła któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami, oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 15. 1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane w trybie określonym w umowie, z tym że środki te są wypłacane po złożeniu wniosku o płatność.

2. Wniosek o płatność składa się bezpośrednio w miejscu wskazanym przez właściwy organ samorządu województwa.

3. Do wniosku o płatność dołącza się dokumenty niezbędne do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność.

4. Informację o miejscu składania wniosków o płatność właściwy organ samorządu województwa podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki.

5. Do wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepis § 5 ust. 3.

§ 16. 1. Jeżeli wniosek o płatność jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, właściwy organ samorządu województwa wzywa LGD, w formie pisemnej, do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli LGD, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie usunęła nieprawidłowości lub braków w wyznaczonym terminie, właściwy organ samorządu województwa wzywa LGD, w formie pisemnej, do

usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli LGD, pomimo wezwania do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków, nie usunęła ich w terminie, właściwy organ samorządu województwa rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych do niego dokumentów.

4. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność, właściwy organ samorządu województwa może wzywać LGD, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 17. 1. Wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność, lecz nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia tego wniosku.

2. Do trybu rozpatrywania wniosków o płatność stosuje się odpowiednio przepisy § 10 i 11.

§ 18. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

2. Jeżeli przepisy rozporządzenia nie stanowią inaczej, termin wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożono w polskim urzędzie konsularnym.

§ 19. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, o których mowa w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), LGD nie jest zobowiązana do zwrotu pomocy w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 14 ust. 1, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany.

§ 20. W przypadku działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” objętego Programem, ze względu na istotę tego działania:

- 1) następcą prawnym LGD nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce LGD;
- 2) nie przyznaje się pomocy następcy prawnemu LGD będącej beneficjentem.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 r. (poz. 660)

KOSZTY PODLEGAJĄCE REFUNDACJI W RAMACH DZIAŁANIA „FUNKCJONOWANIE LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA”

1. W zakresie kosztów bieżących (administracyjnych) LGD, kosztami podlegającymi refundacji są koszty:

- 1) wynagrodzenia członków organu decyzyjnego za udział w posiedzeniach organu decyzyjnego dotyczących wyboru operacji;
- 2) podróży i pobytu członków organów LGD w związku z wykonywanymi obowiązkami służbowymi;
- 3) wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą pracowników LGD oraz nie więcej niż 3 członków zarządu LGD;
- 4) podróży służbowych pracowników LGD;
- 5) wynagrodzenia za wykonanie zlecenia w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania LGD oraz inne koszty ponoszone przez LGD na podstawie odrębnych przepisów w związku z zawarciem umowy zlecenia;
- 6) wynagrodzenia osób posiadających kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie zarządzania projektami współfinansowanymi ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej za wykonanie prac związanych z aktualizacją LSR;
- 7) najmu i utrzymania pomieszczeń biurowych LGD, w szczególności koszty opłat za gaz, energię elektryczną i wodę;
- 8) usług telekomunikacyjnych, podłączenia Internetu, hostingu, wykupienia i utrzymania domeny oraz opłat pocztowych;
- 9) zakupu lub najmu wyposażenia, urządzeń i sprzętu biurowego, w tym sprzętu komputerowego, a także utrzymania, konserwacji i naprawy tego wyposażenia, urządzeń i sprzętu;
- 10) zakupu materiałów biurowych;
- 11) obsługi finansowo-księgowej;
- 12) doradztwa prawnego;
- 13) opłat notarialnych, skarbowych i sądowych;
- 14) prowadzenia rachunku bankowego.

2. W zakresie realizacji badań dotyczących obszaru objętego LSR, kosztami podlegającymi refundacji są koszty:

- 1) wykonania, w zakresie niezbędnym do realizacji LSR:
  - a) badań i analiz dotyczących obszaru objętego LSR,
  - b) studiów i planów wykonalności,
  - c) planów rozwoju gospodarczego i planów rozwoju przedsiębiorczości;
- 2) konsultacji niezbędnych do przeprowadzenia czynności, o których mowa w pkt 1.

3. W zakresie informowania o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD, kosztami podlegającymi refundacji są koszty:

- 1) prowadzenia i aktualizacji stron internetowych związanych z informowaniem o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD;
- 2) udostępnienia niezbędnej dokumentacji dla potencjalnych wnioskodawców na stronie internetowej LGD i w jej siedzibie;
- 3) doradztwa w zakresie przygotowania wniosku o przyznanie pomocy na realizację operacji w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy, w tym wynagrodzenia osób posiadających kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie objętym tym wnioskiem;
- 4) opracowania, przygotowania, druku lub powielenia i dystrybucji materiałów informacyjnych;
- 5) zakupu czasu antenowego w telewizji i radiu;
- 6) zamieszczenia materiałów prasowych w prasie, zwłaszcza lokalnej lub regionalnej;
- 7) tworzenia i obsługi baz danych, w szczególności baz danych informacji turystycznej, związanych z obszarem realizacji LSR;
- 8) wynagrodzenia, podróży i pobytu osób zajmujących się informowaniem o: obszarze objętym LSR, realizacji LSR oraz działalności LGD.

4. W zakresie szkolenia pracowników LGD, członków zarządu LGD oraz członków organu decyzyjnego kosztami podlegającymi refundacji są koszty:

- 1) najmu sprzętu lub pomieszczeń niezbędnych do przeprowadzenia szkolenia;
- 2) wynagrodzenia lub pobytu osób prowadzących szkolenie;
- 3) podróży lub wyżywienia uczestników szkolenia;
- 4) noclegu uczestników szkolenia — w przypadku szkolenia trwającego co najmniej dwa dni;
- 5) tłumaczenia, jeżeli osoba prowadząca szkolenie nie posługuje się językiem polskim, w tym koszty tłumaczenia materiałów szkoleniowych;
- 6) opracowania, druku lub powielenia materiałów szkoleniowych;
- 7) udziału w szkoleniu — w przypadku szkolenia realizowanego przez podmiot inny niż LGD.

5. W zakresie realizacji wydarzeń promocyjnych lub kulturalnych (np. targów, konferencji, festiwali, fe-

stynów i konkursów), związanych z obszarem objętym LSR, realizacją LSR oraz działalnością LGD, kosztami podlegającymi refundacji są koszty:

- 1) najmu sprzętu lub nieruchomości niezbędnych do przeprowadzenia wydarzeń promocyjnych lub kulturalnych;
- 2) wynagrodzenia lub pobytu osób prowadzących wydarzenie promocyjne lub kulturalne;
- 3) tłumaczenia, jeżeli osoba prowadząca wydarzenie promocyjne lub kulturalne nie posługuje się językiem polskim, w tym tłumaczenia materiałów promocyjnych;
- 4) opracowania, druku lub powielenia i dystrybucji materiałów promocyjnych;
- 5) zakupu upominków i nagród o łącznej wartości nieprzekraczającej 5 % pozostałych kosztów, wymienionych w pkt 1—4.

6. W zakresie aktywizowania społeczności lokalnej, kosztami podlegającymi refundacji są koszty:

- 1) najmu sprzętu lub pomieszczeń niezbędnych do przeprowadzenia spotkania aktywizującego społeczność lokalną;
- 2) wynagrodzenia lub pobytu osób przeprowadzających spotkanie aktywizujące społeczność lokalną;
- 3) podróży lub wyżywienia uczestników szkolenia;
- 4) noclegu uczestników szkolenia — w przypadku szkolenia trwającego co najmniej dwa dni;
- 5) tłumaczenia, jeżeli osoba prowadząca szkolenie nie posługuje się językiem polskim, w tym tłumaczenia materiałów szkoleniowych;
- 6) opracowania, druku lub powielenia i dystrybucji materiałów związanych z aktywizowaniem społeczności lokalnej.